

Op deze plek schrijven Pieter Koster en Barend van de Kraats afwisselend over onderwerpen die ondernemers in de uitvaart aangaan.

Pieter Koster is belastingadviseur bij Profinis Accountants & Adviseurs te Urk.

Foto: Frank Jansen

Ruzie om de erfenis

Niet experimenteren met je hele vermogen

‘Moonshot thinking’, dacht hij, dat moet ik doen. Hij las een artikel over de onderzoeksafdeling van Google. Ideeën uitwerken die 10 keer beter zijn dan wat al bestaat en die op het eerste gezicht onmogelijk lijken. Wild en gedurfd. De fantasie de vrije loop. Het probleem zien als uitdaging, niet denken in beperkingen. Doen.

Hij, dat is een bedaagde man die ernstig ziek is. De man heeft al jarenlang geen contact met zijn eigen kinderen. Hij wil ze volledig onterven. Zijn motto is: ‘Geen geld naar de Belastingdienst en de eigen kinderen.’ Al het geld moet naar zijn stiefdochter. Zo ontpopt zich het plan. Omdat de stiefdochter in de schuldsanering zit vanwege gokschulden, wordt voor de levenspartner-constructie gekozen. De man laat zich registreren als levenspartner van de 33-jarige zoon van zijn stiefdochter. Er wordt alvast een fors bedrag overgemaakt naar de bankrekening van de zoon en de stiefdochter. De zoon erft straks de waardevolle onroerende zaken. De man concludeert dat hij zijn aardse zaken goed heeft geregeld.

Het geld wordt snel uitgegeven. Het onvermijdelijke gebeurt, er komt onenigheid en de genegenheid voor de zoon en de stiefdochter verdwijnt als sneeuw voor de zon. De man voelt zich bedrogen en wil af van de constructie. De zoon weigert echter. Zijn motivatie is dat hij de constructie aangegaan is na herhaaldelijk aandringen van de man. De zoon geeft aan dat hij een vriendin had en dat hij die dag op het gemeentehuis als ‘de meest schaamtevolle uit zijn leven heeft ervaren’.

De man, die beseft dat hij niet veel tijd van leven meer heeft, stelt alles in het werk om het geregistreerde partnerschap te ontbinden. De zoon en de stiefdochter blijven echter hun handen wassen in onschuld.

De man maakte een grote fout. Hij experimenteerde met zijn gehele vermogen. Het denken in ‘moonshots’ heeft echter als

kenmerk: doe dingen op beperkte schaal, zodat je altijd kunt bijsturen.

Bovenstaande is een voorbeeld hoe het faliekant mis kan gaan. En er gaat veel mis in de verdeling van nalatenschappen. Ruzies over de verdeling van de nalatenschap lopen steeds vaker uit de hand. Soms is bij de uitvaart beveiliging nodig om escalatie te voorkomen. Ook uit gepubliceerde cijfers blijkt dat het aantal ruzies over erfenissen toeneemt. Eén oorzaak is dat de waarde van de gemiddelde nalatenschap stijgt. Terwijl de familiebanden steeds losser worden. Vooral broers en zusters vechten elkaar de tent uit als het gaat om de erfenis. Vaak is er al onenigheid als blijkt dat een van de kinderen geld heeft geleend bij de ouders. De betreffende erfgenaam wil of kan het geleende geld niet terugbetalen of ontkent dat er ooit een lening is geweest. Dit betekent al snel een voedingsbodemp voor een potentieel conflict. Ook testamenten kunnen aanleiding geven tot een conflict. Vooral als kinderen ongelijk worden beoordeeld. Het komt voor dat er vraagtekens worden geplaatst bij de wilsbekwaamheid van de ouders. Bij veronderstelde wilsonbekwaamheid wordt soms het oordeel van de rechter gevraagd, waarbij het is voorkomen dat de kosten van de advocaat hoger waren dan de waarde van de nalatenschap.

Hoe is dit alles te voorkomen? Bij het antwoord op deze vraag moet ik altijd terugdenken aan de uitspraak van een oud visserman: ‘De slechtste pen is beter dan het beste geheugen.’ De oplossing is om veel meer vast te leggen. Is er een lening, stel dan een leningsovereenkomst op. Vermijd schijnconstructies waar je achteraf spijt van kunt krijgen.

Overleg altijd met uw belastingadviseur of notaris voordat u een ‘shot on te moon’ overweegt. Dit overleg kan voorkomen dat u ongewild zelf in de rug geraakt wordt. ◀